

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення «Про внесення змін до Програми охорони
навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027
роки, затвердженої рішенням обласної ради від 26 лютого 2021 року
№ 45-3/VIII»

У зв'язку із формуванням основного переліку видатків обласного фонду охорони навколишнього природного середовища на 2022 рік, необхідно внести зміни до Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 26 лютого 2021 року № 45-3/VIII (далі – Програма).

Відповідно до проведеної наприкінці 2020 та на початку 2021 років комісіями при райдержадміністраціях інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання у сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР), станом на 01.12.2021 на території області зберігаються неутилізованими 266,3 тонн безхазяйних непридатних до використання ХЗЗР, які залишилися внаслідок реформування аграрного сектору і зберігаються в 5 районах області (Корюківському, Ніжинському, Новгород-Сіверському, Прилуцькому, Чернігівському) та в м. Прилуки. Стан наявних місць зберігання безхазяйних ХЗЗР (52 склади) є незадовільним.

Для проведення повного комплексу робіт з утилізації безхазяйних ХЗЗР, наявних на території області, необхідно близько 23 млн гривень. Орієнтовна вартість утилізації 1 тонни ХЗЗР у 2022 році – 86,160 тис. гривень.

У 2022 році планується виділити кошти з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища на умовах співфінансування 50 % (обласний фонд – 2276,7775 тис. грн, з місцевих бюджетів територіальних громад – 2276,7775 тис. гривень) Всі громади надали офіційні листи що готовності до співфінансування робіт з утилізації ХЗЗР, зокрема:

- Борзнянській міській раді – 172,32 тис. грн;
- Макіївській сільській раді – 308,0225 тис. грн;
- Новобілоуській сільській раді – 21,540 тис. грн;
- Носівській міській раді – 107,70 тис. грн;
- Парафіївській селищній раді – 516,960 тис. грн;
- Ріпкинській селищній раді – 137,855 тис. грн;
- Семенівській міській раді – 366,180 тис. грн;
- Сновській міській раді – 129,240 тис. грн;
- Сухополов'янській сільській раді – 516,960 тис. гривень.

У 2020 році за рахунок коштів Фонду (913,86 тис. грн) розроблена проєктно-кошторисна документація та здійснена комплексна експертиза по об'єкту «Будівництво централізованої каналізації по вул. Фіксея та по вул. Київська від вул. Гонча до вул. Північна в м. Чернігів». Загальна вартість об'єкту – 37073,12 тис. гривень.

У 2021 році за кошти місцевого бюджету м. Чернігова та власні кошти інвестора розпочато реалізацію проєкту (16814,217 тис. грн). На завершення робіт у 2022 році планується виділити кошти з місцевого бюджету м. Чернігів (16277,526 тис. грн) та залучити кошти Фонду (1808,614 тис. грн). Реалізація проєкту дозволить підключити приватні домоволодіння до центральної каналізації. Захід спрямований на поліпшення санітарно-екологічного стану

р. Стрижень, зокрема на недопущення потрапляння до річки господарсько-побутових каналізаційних стоків.

Крім того, внесені зміни до напрямку використання «Реконструкція зливових каналізацій та мереж систем водовідведення Чернігівської області». Зокрема, з метою усунення причини підтоплення житлової забудови міста в районі вулиці Десняка, Чернігівська міська рада планує у 2022 році розпочати реалізацію проєкту «Будівництво зливової каналізації по вул. Десняка від буд. № 45 до вул. Толстого в м. Чернігів». З місцевого бюджету м. Чернігів планується виділити 16621,371 тис. грн, з Фонду (співфінансування) – 1546,819 тис. гривень. Розпорядниками коштів по двох об'єктах визначити Чернігівську міську раду.

На продовження робіт з реалізації проєкту «Реконструкція очисних споруд в смт. Куликівка Чернігівської області» планується виділити 4603,289 тис. гривень. Реалізація даного проєкту розпочата у 2014 році. На сьогодні загальна вартість об'єкту – 13392,150 тис. грн. *(фактичні видатки за попередні роки складають – 5434,35737 тис. грн, для завершення робіт необхідно 7958,06363 тис. грн.)*. Наразі необхідно терміново продовжити роботи, аби не втратити наявні результати. Крім того, реконструкція очисних споруд забезпечить очищення стічних вод до нормативних показників та недопущення забруднення довкілля.

На виконання заходу «Поліпшення санітарного стану та підтримання сприятливого гідрологічного режиму річки Свишень біля с. Табаївка Новобілоуської сільської ради Чернігівського району Чернігівської області. Реконструкція (в т.ч. оплата проєктно-вишукувальних робіт та державної експертизи)» передбачено виділення коштів у сумі 300,00 тис. гривень. За ці кошти планується розробити проєктно-кошторисну документацію для проведення робіт з покращення санітарного та гідрологічного стану річки. Розпорядник коштів – Новобілоуська сільська рада. У зв'язку з цим, внесені зміни до назви та фінансування напрямку використання «Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок Десна та Остер, а також заходи для боротьби зі шкідливою дією вод», зокрема, напрямок має назву «Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок області, а також заходи для боротьби зі шкідливою дією вод».

У зв'язку із затвердженням (наказ Міндовкілля від 10.09.2021 № 586) оновлених Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами (далі – План), а також доповненням Плану даними за 2020 і 2021 роки, необхідно виконати його коригування. Переліком видатків обласного фонду передбачено 250,0 тис. гривень для виконання цих робіт.

Ще один напрямок використання – «Проведення щорічного обласного екологічного конкурсу «Одна планета – одне майбутнє» та екофестивалу» (160,00 тис. гривень). Мета вказаних заходів — підвищення рівня екологічної освіти, культури та свідомості населення, зокрема виховання у підростаючого покоління дбайливого ставлення до навколишнього природного середовища; пропагування екологічних знань та здорового способу життя, привернення уваги громадськості до пам'яток природи та їх охорони. Фестиваль є популярним серед населення, особливо молоді. Для учасників заходу готуються численні інформаційно-пізнавальні, спортивні та розважальні еколокації (майстер-класи, вікторини та квести, рухливі ігри, виступи творчих колективів області та

шкільних агітбригад, фотовиставка тощо). Також кошти витрачатимуться на закупівлю дипломів і призів для нагородження переможців екологічного конкурсу «Одна планета — одне майбутнє».

Показник токсичності поверхневих вод використовується для визначення якості поверхневих вод в європейських країнах та більшості областей України. Проведення замірів за рахунок коштів Фонду (100,0 тис. грн) дозволить отримати інформацію про токсичність поверхневих вод у 17 створах (пунктах) річок Десна, Стрижень, Білоус у межах обласного центру.

На виконання розділу 5 «Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень» Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Чернігівська» на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Чернігівської обласної ради від 30.11.2021 № 12-7/VIII, переліком видатків Фонду передбачено виділення коштів у сумі 199,0 тис. грн для реалізації заходу «Здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря зони «Чернігівська».

Крім того, кошти у сумі 70,00 тис. грн необхідно виділити з Фонду на фінансування напрямків «Витрати на послуги, пов'язані з виконанням повноважень з проведення стратегічної екологічної оцінки Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2023 рік» та «Витрати на послуги, пов'язані з виконанням повноважень з проведення стратегічної екологічної оцінки Плану заходів з реалізації у 2024-2027 роках Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року».

До Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації від міських, селищних, сільських рад надходять запити про виділення коштів з Фонду для здійснення у 2022 році природоохоронних заходів з розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій об'єктів природно-заповідного фонду на території Чернігівської області.

Зазначеними проектами будуть встановлені місця розташування об'єктів ПЗФ на території Чернігівської області, визначені плани організації територій з відображенням угідь, землевласників і землекористувачів та внесені обмеження у використанні земель до Державного земельного кадастру. Це у свою чергу дозволить забезпечити охорону та збереження об'єктів ПЗФ, дотримання режиму територій, не допущення використання об'єктів не за призначенням. Крім того, сприятиме збереженню природного різноманіття ландшафтів і підтримці екологічного балансу, а також створить умови для проведення науково-дослідних робіт.

Також відповідні зміни внесені до Паспорту Програми та додатків 3 «Ресурсне забезпечення Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки» та 4 «Результативні показники Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки».

Зміни до Програми не потребують проходження стратегічної екологічної оцінки.

Директор Департаменту
екології та природних ресурсів
облдержадміністрації

Катерина САХНЕВИЧ